

උලුරු (Uluru)

යුනෙස්කෝ සංස්කෘතික උරුම වනෝද්‍යාණයේ සංචාරයක්

2

මං පෙහේ වක දුරක් ගිය විට අපට මුලින්ම දකින්නට ලැබුණේ විශාල මුහුදු රැළක් වැනි ආකාරයකට නිර්මාණය වී ඇති ගල් ලෙනකි.

එය ආදි වාසීන් විසින් තම නිවහනක් ලෙස භාවිත කර ඇති බවට සාක්ෂි ඇති බවද ඔහුගෙන් දැනගන්නට ලැබිණ. මෙය සැකෙවින් විස්තර කළ උපදේශකවරයා, "මේ ගල් ලෙනෙහි ඓතිහාසික පසුබිම සහ අපගේ මුතුන් මිත්තන් එය තම ඇදහිලි, පුදපූජා, සිරිත් විරිත් ආදිය සඳහා පරිහරණය කර ඇති ආකාරය විස්තරාත්මකව හෙළි නොකර, ඒවා පුජනීය රහස් වශයෙන් රැක ගැනීමට අපි කවුරුන් වග බලා ගන්නවා" යයි කීවේය.

එම රහස් හෙළි කළහොත් තමන්ට යම් යම් අපල උපද්‍රව සිදුවිය හැකි බවට ද ඔවුන් තුළ බලවත් විශ්වාසයක් තිබෙන බවද ඔහු හෙළි කළේය. මෙම ප්‍රකාශය අපට කුතුහලය දනවන්නක් වුවත්, අපි කිසිවෙකු ඒ ගැන විසිදුරු ප්‍රශ්න නොකෙළෙමු.

මෙවැනි ගල්ලෙන් රාශියක් තිබෙන අතර ඒවා සියල්ල ආදි වාසීන් විසින් තම නිවාස ලෙස භාවිත කරන්නට ඇති බවට සලකුණු තිබේ. ලෙන් කිහිපයකම පියස්ස යටි පැත්තේ අදින ලද රූප සටහන් සහ වෙනත් හැඩතල නිසා ඔවුන් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා අකුරු ලිවීම වැනි සන්නිවේදන ක්‍රමයක් භාවිත කරන්නට ඇති බව අනුමාන කළ හැකිය.

මෙම ගල්ලෙන් භාවිත කිරීමේදී වැඩිහිටි කාන්තාවන් සහ කුඩා දරුවන් එක ස්ථානයකදී, පිරිමි උදවිය වෙනත් ස්ථානයකදී සිටි බවද දැනගන්නට ලැබිණ. මෙය ඔවුන්ගේ සමාජ වාර්තයක් විය හැකිය.

එතැන සිට තරමක් දුරක් පර්වතයේ හිච්චි නැමීමක් වැනි ස්ථානයක පර්වතය අසිනේ, ජලයෙන් පිරි පොකුණක් දකින්නට ලැබිණ. මෙය ස්වාභාවික පොකුණකි. අපට පොකුණ ගැන ඔහු මෙසේ විස්තර කළේය. "මෙම පර්වතයේ සාමාන්‍යය වාර්ෂික වර්ෂාපතනය අතරේ දහයකටත් වඩා අඩුයි. එසේ වුවත්, වසර තුන හතරකට වරක්, තරමක් වැඩි වර්ෂාපතනයක් ලැබෙනවා. මෙසේ ලැබෙන වර්ෂාව නිසා පර්වතය මුදුනේ ඇති විශාල අගාධ, ජලයෙන් පිරී යනවා. ඒවා උතුරා ගොස් රූරා වටේන ජල කඳ අනාදීමත් කාලයක සිට වරින් වර, පර්වත මුදුනේ සිට දිය ඇලි මෙන් පහලට වැටීම නිසා, පර්වතයේ බාදනය සිදුවී සිරස්

කාණු නිර්මාණය වී තිබෙනවා. පර්වතය වටේ මෙවැනි සිරස් කාණු දෙසියයක් පමණ තිබෙනවා. මේවා ඔස්සේ දියඇලි ඇද හැලීම ඉතාමත් මහස්තාන්ත දර්ශනයක්. එම දිය ඇලි එසේ පවතිනුයේ දින කිහිපයක් පමණයි."

කාන්තාරයක් ලෙස නම්කර තිබෙන මෙම වනෝද්‍යාණයේ මිරිදිය පොකුණ සහ තාවකාලික දිය ඇලිද තිබෙන බව ඇසීම අපට මගන් විශ්මය දනවන තොරතුරක් විය ජල පොකුණ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය කාන්තාර ස්-වභාවයෙන් ඉදුරුම වෙනස්ය. මේ අවට විශාල වෘක්ෂ, පළුරු සහ කුඩා පැළෑටි සහිත යටි වගාව ඉතාමත් සංරච්ඡාව වැඩි තිබෙනු දකින්නට ලැබිණ.

අපගේ උපදේශකවරයා ඒ අවට පේච විවිධත්වය පිළිබඳවද අභගා විස්තරයක් කළේය. "මේ අවට තිබෙන සියලුම ගහකොළ වලින් ආදිවාසීන් තම ආහාර, බෙහෙත් වර්ග, ඉන්ධන, වස්ත්‍ර, පුද පූජා සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය, වැනි සියලුම දේ ලබාගෙන තිබෙනවා. මෙහි ඇති සමහර පලතුරු වර්ග, ඇට වර්ග සහ අලු වර්ග වෙනත් කිසිම ප්‍රදේශයක දකින්නට නැත. මෙතෙක් කිසිම කෙනෙකුගේ විමසිල්ලට ලක් නොවූ ශාක මෙහි ඕනෑතරම් තිබෙනවා"

අපේ ගමන් මග ආසන්නයේම, ගෙඩි වලින්

බර්චි නිබුණු අත්තික්කා ගසක හැඩතරුකම ඇති ගසක් පෙන්වූ ඔහු එය wild Fig ගසක් බවත් එම ගෙඩි මිනිරු රස ඇති පළතුරක් බවත් ප්‍රකාශ කළේය. මග අසලම තිබුණු කුඩා පළුරු ඉදුණු ගෙඩි කිහිපයක් කඩාගත් ඔහු ඒවා කැලේ ජලම් වර්ගයක් බවත් ඒවාද සාමාන්‍ය ජලම් තරමටම රසවත් බවත්, ආදි වාසීන් ආහාරයට ගත් මෙවැනි පලතුරු මෙම පරිසරයේ බොහෝ තිබෙන බවද කීවේය.

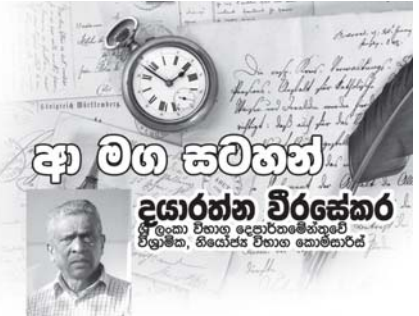
එහි ඇති සත්ත්ව විශේෂ පිලිබඳවද ඔහු විසින් මෙසේ කෙටි විස්තරයක් කරන ලදී. "මෙම පරිසරයේ සිටි බොහෝ සතුන් දඩයම් කිරීම සහ බාහිර ප්‍රදේශ වලින් ගෙනෙන ලද විලෝපියයන්ගේ හොඳුරු බවට පත්වීම නිසා විනාශ මුඛයට පත්වී තිබේ. මෙයින් සමහර සතුන් සදහාටම මෙලොවින් තුරන් වී ඇති අතර ඉතිරිවී ඇති සතුන්ද වැදවී යාමේ තර්ජනයට ලක්වී සිටී. කෙසේ වෙතත් මේ බේදජනක තත්ත්වය අවම කර ගැනීම පිණිස බලධාරීන් විසින් යම් යම් පියවර ගෙන තිබීම සතුටට කරුණකි"

පර්වතය මුදුනේ සහ පාමුල ඇති තාවකාලික මිරිදිය පොකුණ වල ජලය තිබෙන කාල වලදී

ඒවා මහා පේච විවිධත්වයකින් යුක්තය. විශේෂයෙන්ම මැඩියන් වැනි උභය ජීවින් සහ මිරිදිය කුනීස්සන් වැනි ක්ෂීරපායී සතුන්ද ඒවායේ බහුල ලෙස දකින්නට ලැබේ. තවත් වැදගත් ලක්ෂණයක් වනුයේ මෙම ජීවින්ගේ බිත්තර දිගු ඉඩෝරු කාලයේදී, ජලය හිඳී ගිය පසු ඇතිවන විෂම කාල සීමාව, කාලතරණය (සසඉරුබිඳුදබ) කර, නැවත ජලය ලැබුණු පසු නව ජීවනය ලබා ජීවිතානි ගත්ත්වයට පත්වී ඒවායින් අලුත් ජීවින් හට ගැනීමයි.

මෙසේ කාලතරණය කරණු ලබන එක්තරා සුවිශේෂී මිරිදිය ජීවියෙකු පිලිබඳව සටහනක් නැබීම මෙහිලා වැදගත්ය. ඉහත ජායාරූපයේ දැක්වෙනුයේ සත්ත්ව විද්‍යාඥයින් විසින් ජීවමාන ගොසිලයක් (living fossil) ලෙස හඳුන්වනු ලබන මිරිදිය කුනීස්සෙකි. ඉස්තේඩ් කුනීස්සා (Tadpole shrimp) යන නමින් හඳුන්වනු ලබන මේ කුනීස්සා මීට වසර මිලියන 250 කට පමණ පෙර ට්‍රියැසියේ (Triassic) භූ යුගයේදී ජර්මනිය වැනි ලෝකයේ වෙනත් ප්‍රදේශවලදී ජීවත්ව සිටි බවට පාඨානිතභා සාක්ෂි ලැබී තිබේ. මෙම කුනීස්සන් උලුරු පර්වතය මත දිය කඩිති වල තවමත් ජීවමානව සිටීම විශේෂත්වයකි. මෙය ඇත්තෙන්ම මෙම ජීවියාගේ පරණාමයට හිත නැබීමක්ද? අද ලොව සිටිය වෙනත් කිසිම ජීවියෙකු, වර්තමානයේ සිටිය තත්ත්වයෙන්ම, මීට වසර මිලියන 250 කට පෙරදී ජීවමානව සිටි බවට කිසිම පිලිගත් සාක්ෂි නොමැත. ඒ නිසා ඉතාමත් විරල මෙම කුනීස්සා ගැන ඇසීමට ලැබීමද අපගේ භාග්‍යයක් ලෙස සැලකිය හැකිය.

උලුරු*කාටා ට්‍රජුටා (Uluru)Kata Tjuta ජාතික වනෝද්‍යාණය, 1958 වර්ෂයේදී

අයර්ස්*මල්ලා පර්වත, ජාතික උද්‍යානය යන නමින් ආරම්භ කරන ලදුව, පසුව 1993 වර්ෂයේදී, එය උලුරු*කාටා ට්‍රජුටා (Uluru)Kata Tjuta ජාතික වනෝද්‍යාණය, නමින් යළි නම් කර තිබේ. මුලදී අයර්ස් යන

ජීවමාන ගොසිලයක් වන 'ඉස්තේඩ් කුනීස්සා' (x 5)